

Zbornica komunalnega gospodarstva

GRADIVO ZA MEDIJE

Novinarska konferenca

Ljubljana, 25. februar 2013

Zakaj prilagoditve cen komunalnih storitev v Sloveniji?

Komunalna podjetja so doslej občanom zagotavljala visokokakovostne storitve in skrbela za ustrezno komunalno infrastrukturo. Visoko raven storitev želimo in moramo zagotavljati občanom tudi v prihodnje.

V zadnjih letih so se nekateri stroški izvajanja javne službe bistveno povečali. Če upoštevamo raven storitev, ki jo podjetja zagotavljajo uporabnikom, in stroške, ki so s tem povezani, je prilagoditev cen nujna.

Za primerjavo: Cena dizelskega goriva (ta predstavlja za komunalna podjetja velik strošek) se je samo v zadnjih petih letih dvignila za več kot 50%, cene storitev komunalnih podjetij pa so ostale na enaki ravni. Zato so bila komunalna podjetja primorana v procese racionalizacije in reorganizacije poslovanja. A tega ne morejo početi v nedogled, vsaj ne tako, da bi se posledice ne začele kazati v kakovosti storitev.

Vpliv povečanih stroškov so podjetja v tem času izničevala s pomočjo varčevalnih ukrepov. Notranje rezerve so danes večinoma porabljene in manevrskega prostora tu ni več.

Cene komunalnih storitev so bile več let omejene in nadzorovane, delno se je tako regulirala tudi inflacija, zato je prišlo do nesorazmerja med stroški zagotavljanja obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja in po drugi strani prispevkov oziroma plačil za njihove stroške. Občine so zato v večini primerov **subvencionirale cene** komunalnih storitev, danes pa za to v proračunih ni več rezerv.

Trenutne razmere in finančna situacija v posameznih komunalnih podjetjih **ne zagotavljajo dovolj sredstev niti za tekoče poslovanje in redne stroške**, kaj šele za kakršna koli vlaganja v modernizacijo komunalne infrastrukture.

Vlada je 15. novembra 2012 sprejela **Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih služb varstva okolja**, ki omogoča prosto oblikovanje cen komunalnih storitev. V uredbi, ki je začela veljati 1. januarja 2013, so določeni postopki oblikovanja teh cen.

Z novo uredbo se ukinja obvezno soglasje pristojnega ministrstva, oblikovanje cen komunalnih storitev je prepuščeno občinam.

Tako komunalna podjetja prilagoditve cen predlagajo občinam, te pa jih potrjujejo, zadržujejo ali zavračajo. Tudi **župani se zavedajo pomembnosti kakovostnih storitev**, ki jih komunalna podjetja zagotavljajo in jih občine in njihovi prebivalci potrebujejo.

Stanje na področju ravnanja z odpadki

V Sloveniji so se v zadnjih nekaj letih izjemno izboljšali standardi ravnanja s komunalnimi odpadki. To je posledica nadgradnje slovenske zakonodaje in implementacije evropskih direktiv v slovenski pravni red.

Z *Uredbo o odpadkih*, sprejeto decembra 2011, smo v slovenski pravni red prenesli glavni del Direktive 2008/98/ES o odpadkih. Direktiva določa, da države članice uvedejo ukrepe za spodbujanje visoko kakovostnega recikliranja in ukrepe za doseganje cilja, s katerim se do leta 2020 recikliranje odpadnih materialov poveča na najmanj 50 odstotkov skupne teže. Direktiva torej države članice zavezuje, da morajo **do leta 2020 reciklirati 50 odstotkov komunalnih odpadkov**, mi pa ocenjujemo, da bo za doseganje tega cilja treba ločeno zbrati blizu 70 odstotkov ločenih frakcij v masnem deležu vseh komunalnih odpadkov.

Direktiva določa **5-stopenjsko hierarhijo** ravnanja z odpadki, ki se upošteva kot prednostni vrstni red pri načrtovanju politike in pripravi zakonodaje na področju odpadkov, in sicer:

1. preprečevanje nastajanja odpadkov,
2. priprava odpadkov za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. druga predelava (npr. energetska predelava),
5. odstranjevanje.

Slika 1: Petstopenjska hierarhija integralnega ravnanja z odpadki (Direktiva EU, št. 2008/98/ES)

Direktiva uveljavlja **nov pristop k obravnavi odpadka**. Odpadki so vir surovin (in ne samo nekaj, kar je treba čim ceneje odložiti), zato morajo države članice sprejeti ukrepe, da se odpadki v čim večji meri ponovno uporabijo.

Na tej osnovi se je spremenila tudi slovenska zakonodaja, ki te standarde uveljavlja predvsem z vidika preprečevanja okoljske škode.

Pravno ogrodje sistema ravnanja z odpadki v Republiki Sloveniji tvorita *Zakon o varstvu okolja* in *Zakon o gospodarskih javnih službah*. Na tej podlagi so bili sprejeti tudi podzakonski akti:

- Pravilnik o ravnanju z odpadki
- Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih
- Pravilnik o ravnanju z odpadnimi olji
- Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
- Pravilnik o ravnanju z baterijami in akumulatorji, ki vsebujejo nevarne snovi

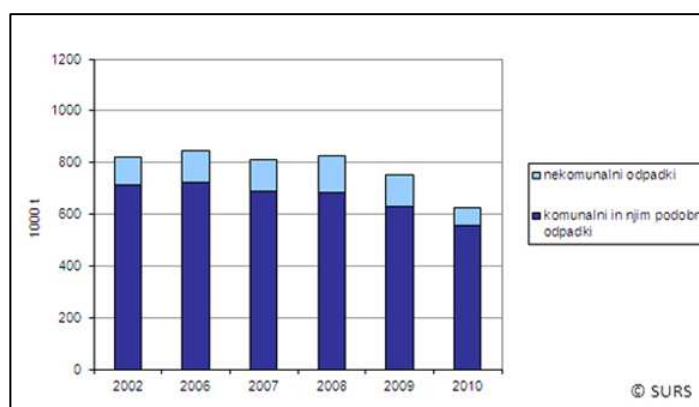
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami, pri opravljanju javne službe ravnanja z komunalnimi odpadki
- Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja z odpadki z izrabljenimi avtomobilskimi gumami.

Drugi akti, ki urejajo področje ravnanja z odpadki, so še:

- Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov
- Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki
- Navodilo o razvrščanju odpadne embalaže med odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek in odpadno embalažo, ki ni komunalni odpadek.

Slovenija je tudi podpisnica *Montrealskega sporazuma* o zmanjševanju in prenehanju uporabe ozonu nevarnih snovi, ki je bil podpisan leta 1987.

V letu 2010 je v Sloveniji nastalo 863.877 ton komunalnih odpadkov, od tega 3 484 ton nevarnih komunalnih odpadkov. Glede na leto 2009 se je količina nastalih komunalnih odpadkov **zmanjšala za 5,4 %**, količina nastalih nevarnih komunalnih odpadkov pa se je prav tako **zmanjšala za 2,6 %** (graf 1).

Graf 1: Količine odpadkov, odložene na komunalnih odlagališčih, Slovenija (vir: SURS)

Na področju ravnanja s komunalnimi odpadki v letu 2010 v primerjavi z 2009 v EU ni bilo bistvenih sprememb. Še naprej je bilo v povprečju **38 odstotkov odloženih na odlagališčih**, **22 odstotkov (ali dve odstotni točki več kot 2009) je bilo sežganih**, **25 odstotkov (ali eno odstotno točko več) je bilo recikliranih** in **18 odstotkov (tri odstotne točke več) kompostiranih**.

Ločevanje odpadkov

V slovenskem prostoru se je zakoreninilo prepričanje, da pri nas premalo ločujemo in da so skoraj vsi na tem koncu sveta uspešnejši od nas. V resnici pa je to samo mit, kar dokazujejo tudi podatki EUROSTAT, evropskega statističnega urada (Tabela 1). Po deležu recikliranih odpadkov v Evropi sta bili leta 2010 namreč samo dve državi (Nemčija in Belgija) boljši od Slovenije. Na ravni EU ima Slovenija izredno dobro urejen sistem recikliranja komunalnih odpadkov, saj zajame 39% vseh komunalnih odpadkov.

Slovenija je po deležu recikliranih komunalnih odpadkov na tretjem mestu v EU, in sicer za Nemčijo, ki reciklira 45 odstotkov komunalnih odpadkov, in Belgijo (40 odstotkov). Boljši smo na primer od Švedske (36 odstotkov), Nizozemske (33 odstotkov) in Danske (23 odstotkov).

Tabela 1: Primerjava ravnanja s komunalnimi odpadki v letu 2010.

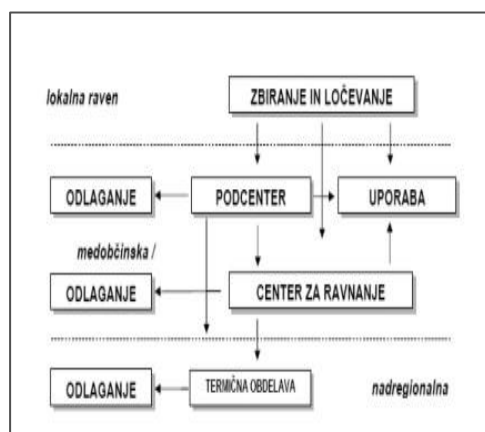
	Proizvedeni komunalni odpadki (kg/osebo)	Obdelani komunalni odpadki (kg/osebo)	Ravnanje z komunalnimi odpadki (%)			
			Odlagališča	Sežig	Recikliranje	Kompostiranje
EU27	502	486	38	22	25	15
Belgija	466	434	1	37	40	22
Bolgarija	410	404	100	-	-	-
Češka	317	303	68	16	14	2
Danska	673	673	3	54	23	19
Nemčija	583	583	0	38	45	17
Estonija	311	261	77	-	14	9
Irska	636	586	57	4	35	4
Grčija	457	457	82	-	17	1
Španija	535	535	58	9	15	18
Francija	532	532	31	34	18	17
Italija	531	502	51	15	21	13
Ciper	760	760	80	-	16	4
Latvija	304	304	91	-	9	1
Litva	381	348	94	0	4	2
Luksemburg	678	678	18	35	26	20
Madžarska	413	413	69	10	18	4
Malta	591	562	86	-	7	6
Nizozemska	595	499	0	39	33	28
Avstrija	591	591	1	30	30	40
Poljska	315	263	73	1	18	8
Portugalska	514	514	62	19	12	7
Romunija	365	294	99	-	1	0
Slovenija	422	471	58	1	39	2
Slovaška	333	322	81	10	4	5
Finska	470	470	45	22	20	13
Švedska	465	460	1	49	36	14
Velika Britanija	521	518	49	12	25	14
Islandija	572	531	73	11	14	2
Norveška	469	462	6	51	27	16
Švica	707	708	-	50	34	17
Turčija	407	343	99	-	-	1

Vir: EUROSTAT

Aktivnosti komunalnih podjetij so v zadnjih letih skupaj z doslednim ločevanjem občanov v Sloveniji pripeljale do izvrstnih rezultatov:

- v Sloveniji ustvarjamo manj komunalnih odpadkov (422 kg), kot znaša povprečje v EU (502 kg),
- posledično je izrazit trend zmanjševanja količine odloženih komunalnih odpadkov (graf 1).

Slovenski problem torej ni premalo ločevanja oz. recikliranja odpadkov, pač pa preveč odlaganja odpadkov. Kljub urejenemu in dobro delujočemu sistemu reciklaže v Sloveniji **nadpovprečno visok odstotek odpadkov konča na odlagališčih** (58%).

Slika 3: Sistem ravnanja z odpadki Sloveniji.

Odlagališča

Evropska unija v svojih usmeritvah poudarja, da je treba **zmanjšati količino odpadkov, predvsem pa tistih, ki končajo na odlagališčih**. Količina nastalih odpadkov se je v Sloveniji po letu 2008 sicer začela zmanjševati za okoli 2 % na leto. V primerjavi z letom 2010 se je količina odloženih komunalnih odpadkov na komunalnih odlagališčih zmanjšala za skoraj četrtino, količina vseh odloženih odpadkov pa za petino. Kljub temu, da se količina odloženih odpadkov zmanjšuje, smo v Sloveniji **v letu 2011 na komunalnih odlagališčih še vedno odložili 58 % nastalih komunalnih odpadkov**, s čimer se uvrščamo nad povprečje EU, kjer ta odstotek znaša okoli 40.

Sežig odpadkov

Po podatkih EUROSTATA je Slovenija z 1% na repu držav EU po odstotku komunalnih odpadkov, namenjenih za sežig oz. sosežig (povprečje 22%), Ker **nimamo urejenega sistema sežiga oz. sosežiga** komunalnih odpadkov, prevelik delež odpadkov **konča na odlagališčih**.

Infrastruktura

Slovenija se sooča z vse večjim razkorakom med potrebnimi naložbami v komunalno infrastrukturo in razpoložljivimi viri za njihovo financiranje. Teh je bistveno premalo na

državni, še bolj pa je razkorak očiten na lokalni ravni. Ob tem se odpirajo vprašanja glede učinkovitega upravljanja, načrtovanja in financiranja komunalne infrastrukture.

Komunalna podjetja so v zadnjih letih pomembno **nadgradila in razširila sistem za ravnanje z odpadki** (zbiranje bioloških odpadkov, zbiranje embalaže pri uporabniku, uvedba sistemov od vrat do vrat, zbirni centri, posodabljanje odlagališč ipd.). S tem so podjetja zadostila vedno ostrejšim zakonodajnim zahtevam in standardom, uporabniki pa so dobili višjo raven storitve.

Statistični podatki kažejo, da so slovenska podjetja **v letu 2010 investirala v ravnanje z odpadki dobrih 171 milijonov EUR**, medtem ko je vrednost tekočih izdatkov za ravnanje z odpadki v letu 2010 znašala 272 milijonov EUR. **Investicije v ravnanje z odpadki so se v letu 2010, glede na leto 2009, povečale za trikrat**, medtem ko so tekoči izdatki ostali približno enaki.

Komunalna podjetja se zato danes soočajo z vedno večjo težavo, kako uporabnikom **zagotoviti enako ali višjo raven storitev**, ne da bi temu prilagodili tudi cenovno politiko.

Problematicne točke, s katerimi se soočajo komunalna podjetja:

- **strošek odlaganja se je v zadnjih 15 letih realno povišal za 1000odstotkov;**
- **spreminjanje in nadgradnja sistemov ravnanja z odpadki je terjalo velike investicije;**
- **cene za komunalne storitve so v zadnjih 10 letih večinoma pod državnim nadzorom, s čimer je bilo onemogočeno prilagajanje (višje cene goriva ipd.);**
- **ker je amortizacija delila in deli usodo dolgoletne restriktivne regulacije cen, lokalne skupnosti nimajo vzvodov za ohranjanje realne vrednosti obstoječe komunalne infrastrukture in imajo omejene možnosti za financiranje zahtevnih okoljskih infrastrukturnih projektov;**
- **amortizacijska vrzel kot posledica nerealno obračunane in nenamensko porabljene amortizacije povzroča dezinvestiranje komunalne infrastrukture, ki že dobiva razsežnosti resnega razvojnega problema.**

Pretekle in trenutne (ne)sistemske rešitve (odpis amortizacije, pobotanje obveznosti za subvencije za nepokrito najemnino pri izvajalcih in terjatve za neplačano polno najemnino pri občini) le navidezno izboljšujejo položaj izvajalcev gospodarskih javnih služb in ne rešujejo komunalne infrastrukture pred nadaljnjim propadanjem.

Ker lokalne skupnosti v pogojih zmanjševanja svojih prihodkov ne morejo zagotavljati dodatnih sredstev za obnovo in vzdrževanje infrastrukture, je nujno treba vzpostaviti **mehanizem za vodenje učinkovite ekonomske politike** na področju gospodarskih javnih služb ter uveljaviti cenovno politiko, ki bo zagotavljala realen obračun in porabo amortizacije.

Še en konkreten problem, s katerimi se soočajo mnoge lokalne skupnosti, je **zapiranje odlagališč**. S tem so primorane odpadke odvažati na druga, oddaljena odlagališča, kar se posledično odraža v višjih stroških storitve.

Investicije v obnovo (in izgradnjo) infrastrukture so lahko pomemben generator razvoja in gospodarske rasti.

Oskrba s pitno vodo

V formalnem smislu je voda določena kot pitna z namenom uporabe: voda, namenjena za pitje, kuhanje, pripravo hrane ali za druge gospodinjske namene in vsa voda, ki se uporablja v proizvodnji in prometu živil. Ustrezati mora minimalnim predpisanim zahtevam.

Oskrba s pitno vodo je v skladu z Zakonom o varstvu okolja obvezna občinska gospodarska javna služba. Objekti in naprave, potrebni za izvajanje te javne službe (javni vodovodi), so infrastruktura lokalnega pomena. Občina je dolžna zagotoviti izvajanje javne službe tudi skladno s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe.

Evropsko zakonodajo na področju oskrbe s pitno vodo predstavljata *Direktiva Sveta Evropske unije o pitni vodi* in delno *Direktiva o skupni politiki do voda*, ki navajata smernice za ustrezno preskrbo s pitno vodo.

Na državni ravni oskrbo s pitno vodo opredeljujejo številni zakoni in pravilniki. Krovna zakonodaja, ki pokriva področje, je naslednja:

- **Zakon o gospodarskih javnih službah** opredeljuje načine organiziranja in izvajanja javne službe vodooskrbe.
- **Zakon o varstvu okolja** opredeljuje oskrbo s pitno vodo kot obvezno občinsko javno gospodarsko službo ter določa standarde izvajanja javne službe vodooskrbe.
- **Zakon o vodah** opredeljuje področje varstva vodnih virov ter področje pridobivanja vodnih pravic.
- **Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov**, ki prihajajo v stik z živili navaja zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda, z namenom varovanja zdravja ljudi.
- **Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami** predpisuje obveznost izdelave načrta zaščite in reševanja za vodovodne sisteme v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.
- **Pravilnik o pitni vodi** in **Pravilnik o spremembah Pravilnika o pitni vodi**.

V letu 2006 je stopil v veljavo še **Pravilnik o oskrbi s pitno vodo**, v katerem je natančneje opredeljeno upravljanje tako javnih kot zasebnih vodovodov.

Stanje v Sloveniji

Slovenija se uvršča med **vodno zelo bogate države** v Evropi. Letno se po ozemlju Slovenije samo v rekah in potokih pretoči okoli 34 milijard m³ vode: to pomeni, da skupna količina vode na prebivalca **skoraj štirikrat presega evropsko povprečje**.

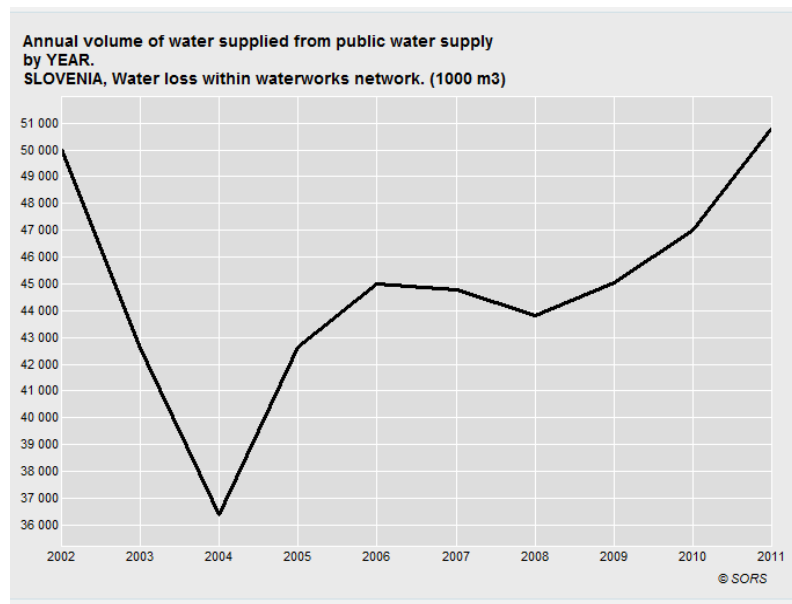
Večina vode iz javnega vodovoda se v Sloveniji **načrpa iz podzemnih virov**. Po zadnjih podatkih (ti so iz leta 2010) je bil ta delež 98-odstoten; le majhen del vode, komaj 2 odstotka, pa se načrpa iz površinskih voda. Oskrba s pitno vodo iz površinskih voda se zaradi njene slabe kakovosti z leti še zmanjšuje.

Po podatkih EUROSTATA smo leta 2010 v Sloveniji **porabili manj vode na prebivalca** (58m³, graf 3), kot je povprečje v EU (70m³). Leta 2010 je bilo po podatkih Statističnega urada RS porabljenih 125 milijonov m³ načrpane vode, ki se je delila po naslednjem ključu:

- 68% za gospodinjstva,
- 25% za druge gospodarske in negospodarske dejavnosti,
- 5% dobava drugim vodovodnim sistemom,
- 2% za gašenje požarov in čiščenje cest.

Eden glavnih problemov, ki se pojavlja na tem področju, so **vodne izgube** (graf 2). Do njih pride zaradi nezmožnosti zagotavljanja ustrezne infrastrukture, najbolj pa se odražajo v času daljših sušnih obdobj.

Graf 2: Letna količina vodnih izgub v Sloveniji, 2007-2011 (v 1000m³), vir: SURS

Drugi problem, do katerega lahko hitro pride tudi zaradi pomanjkljivega vzdrževanja, je **onesnaženost vodnih virov**. V tem primeru prihaja do onesnaževanja s fekalijami in posledično do zastrupitev.

Cena osl u plačujejo uporabniki, **pokrije okoli 80% stroškov storitve**. Prek cene omrežnine lahko pridobivamo sredstva za infrastrukturo.

Za zagotavljanje primerne oskrbe s pitno vodo je **potrebna ustrezna komunalna infrastruktura**. Infrastruktura, ki omogoča izvajanje kakovostnih storitev, je draga in zahteva velike finančne vložke tako za izgradnjo kot obnovo in vzdrževanje. Trenutna infrastruktura je v velikem delu dotrajana in potrebna temeljite obnove (na primer za zamenjavo starih azbestnih cevi).

V ceni storitve doslej sploh ni bila vključena postavka za obnovo in vzdrževanje infrastrukture. **Občine, ki nimajo omrežnine, bodo imele v 10 letih zastarele vodovode.** Obnova starih sistemov je pomembna zaradi varnosti, stabilnosti in preprečevanje izgube vode (**skozi stare cevi se izgubi tudi do 40% vode**).

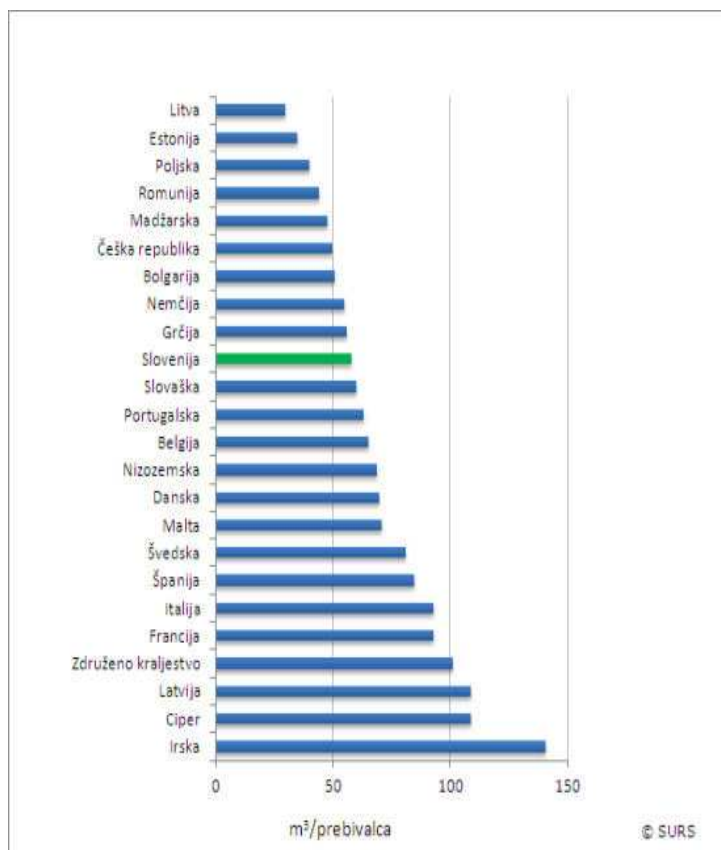
Nezadostna vlaganja v infrastrukturo se kažejo tudi pri zagotavljanju kakovosti pitne vode iz javnih vodovodnih sistemov, kjer Slovenija močno zaostaja za državami srednje in zahodne Evrope.

Za zdaj imamo v Sloveniji še vedno kakovostno pitno vodo iz pipe, predpogoj, da bo tako tudi v prihodnje, pa je tudi ustrezno vzdrževana infrastruktura v skladu s standardi vodnega omrežja, ki jih moramo spoštovati tudi pri nas. Zaradi vrste **čistilnih naprav**, ki smo jih na novo zgradili ali posodobili, imamo danes, po podatkih ARSO, **kakovostne in manj onesnažene vode**, v vodi iz pipe pa **manj dodanega klora**.

Za primerjavo: 0,5 l ustekleničene vode stane več kot 1 m³ pitne vode v omrežju.

Vir za obnovo in vzdrževanje standardov in sistemov je tudi prilagojena cena.

Graf 3: Poraba vode iz javnega vodovoda na prebivalca (EU)

Vir: Eurostat

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Odpadne vode vključujejo „porabljeno“ vodo, odplake iz gospodinjstev in vodo, ki je bila uporabljena v industriji. Če je ne uspemo očistiti, so škodljive posledice za živali, rastline in naše lastno zdravje neizbežne.

Krovni zakon, ki ureja to področje, je Zakon o varstvu okolja. Na njegovi podlagi je bilo sprejetih več podzakonskih aktov. Osnovi podzakonski akt, ki ureja to področje, pa je *Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo*, ki določa splošne mejne vrednosti izpustov toplote in snovi v vode in javno kanalizacijo, način vrednotenja teh izpustov, prepovedi, omejitve in druge ukrepe zmanjševanja izpustov ter vsebino okoljevarstvenega dovoljenja. Predpis je splošen in ureja izpuste iz čistilnih in vseh preostalih naprav.

Ostali **podzakonski akti** so:

- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav
- Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode

Poleg tega pa je država sprejela tudi *Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za obdobje od 2005 do 2017*. Ta za vsa poselitvena območja v Sloveniji natančno opredeljuje, kakšno komunalno infrastrukturo na tem področju je treba zgraditi in do kdaj.

Slovenija je z namenom doseganja dobrega kemijskega stanja površinskih voda do leta 2015 sprejela tudi **3 operativne programe** v zvezi z odvajanjem nevarnih snovi iz odpadnih voda:

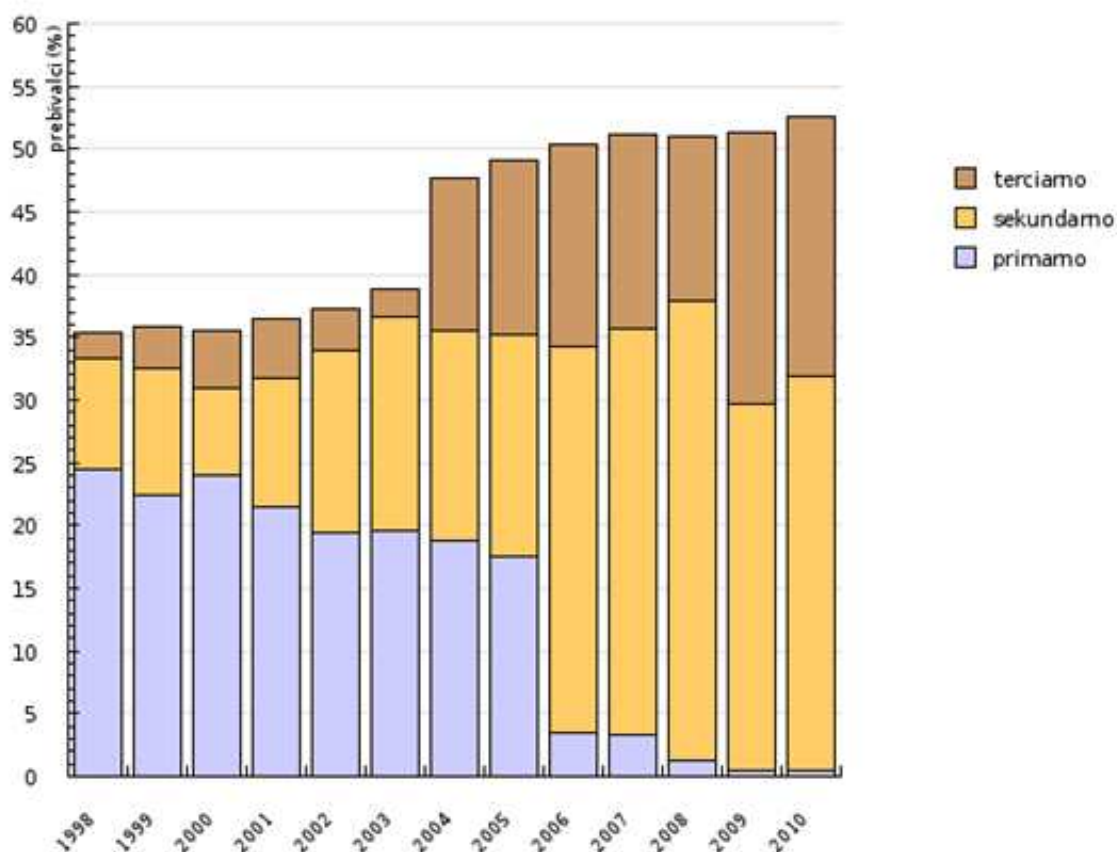
1. Operativni program zmanjševanja onesnaževanja vodnega okolja z emisijami živega srebra iz razpršenih virov onesnaževanja v Republiki Sloveniji
2. Operativni program preprečevanja onesnaževanja vodnega okolja z nevarnimi kloriranimi ogljikovodiki iz razpršenih virov onesnaževanja
3. Operativni program zmanjševanja onesnaževanja površinskih voda s prednostnimi in drugimi nevarnimi snovmi

Način obračunavanja in plačevanja okoljske dajatve določa *Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda*. **Osnova za obračun** okoljske dajatve zaradi komunalne odpadne vode je **seštevek EO** (enota obremenitve z odpadnimi vodami), ki nastanejo v tekočem koledarskem letu zaradi odvajanja komunalne odpadne vode na celotnem območju, na katerem je predpisano izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne ter padavinske odpadne vode.

Sistem čiščenja odpadnih voda je v državah članicah Evropske unije različno razvit. **Približno 70 % prebivalstva Evropske unije je priključenih na čistilne naprave**. Ta delež je največji na Nizozemskem, in sicer je tam priključenih na čistilno napravo 99 % prebivalcev. V Španiji, Nemčiji, Italiji in Avstriji je ta delež 90-odstoten. V **Sloveniji je po podatkih iz leta 2010 ta delež 54-odstoten** (graf 4), kar pomeni, da spadamo

med države, v katerih je delež prebivalstva, priključenega na čistilne naprave, majhen in da slaba polovica prebivalstva v Sloveniji še vedno uporablja greznice (vir: ARSO).

Graf 4: Delež prebivalcev Slovenije, katerih komunalne odpadne vode so se v posameznem letu čistile na komunalnih ali skupnih čistilnih napravah z določeno stopnjo čiščenja (vir: ARSO)*

*Primarno čiščenje se nanaša predvsem na čiščenje greznic, sekundarno je v splošnem biološko, terciarno pa poleg organskih obremenitev odstrani pretežni del obremenitev s hranili.

Odpadne vode lahko močno škodijo kakovosti vode, če se z njimi ravna napačno. Učinki so lahko različni, od lokalnega povečanja umrljivosti rib do težav na širokih območjih

zaradi razširjanja alg, ki nastajajo zaradi čezmernega gnojenja s strani kmetovalcev in ogrožajo celotne ekosisteme.

Ustrezna infrastruktura je predpogoj, da lahko komunalna podjetja svoje delo opravljajo kakovostno in uporabnikom nudijo enako ali boljše raven storitev na tem področju. Kot kažejo podatki Agencije RS za okolje (54% priključenih na čistilne naprave), je na tem področju potrebnih še veliko vlaganj, da bomo dosegli povprečje v EU.